

Dünyanın bütün medenî milletleri tarafından takdir ve ihtirama mazhar olmuş bulunan Emil v. Behring'e, Türkiyede de, 28 Şubat 1896 da Cemiyeti Tıbbiyei Şahane fahrî azalığına seçilmek suretile daha o zaman takdir izhar edilmiştir. Behring, yaptığı büyük seyahatlerden birinde İstanbulu da ziyaret etmiş ve her zaman bu güzel ve misafirperver şehirdeki ikametinden hulusî bir zevkle bahsetmiştir.

Bu sayımızda Emil v. Behring'e ait kısa bir biyografiden başka, Behring'i iyi tanıyan emekli amiral Dr. Ömer Fuat Keskin'in hatıralarını da büyük bir memnuniyetle dercediyoruz. Makale bu tanınmış Türk doktorunun Marburg'ta E. v. Behring'le olan müşterek mesaisinden bahsetmek suretile tarihi bir kıymet arz etmektedir.

Yazı Heyeti

Behring ve eseri

Prof. H. Zeiss ve Prof. R. Bieling'in "Behring: Gestalt und Werk,, (Schultz - Verlag, Berlin 1940) adlı eseri hakkında referat.

Bugün ilim sahasında yeni bir devir açmış olan seroloji ve immuno-
lojinin pratikte tatbik edilmişinin 50 inci yıl dönümüdür. Bu hâdise her
şeyden evvel Emil v. Behring ile bağlıdır. Difteri serumile çocukların kurtarıl-
ması, aşılarla hastalıklardan korunma, tetanos serumile tetanosun önüne geçmek

Marburg'da Behringwerke enstitüsünün
modern binası

v. s. gibi daha birçok şeylerle onun
değerli muvaffakiyetlerini bu güne
kadar hepimiz takdir etmiş bulunu-
yoruz. Üzerinden yarım asırlık bir
zaman geçtikten sonra bugün biz,
yoktan fikir ve iş yaratmış ve bü-
tün bir şüpheler dünyasına, ve kendi
kalbinin tenkitlerine karşı muzaffer
çıkışmış olan bu adamın kim oldu-
ğunu öğrenmek isteriz. O acaba
kendisine memleketler ve uzak
mıntakalarda seyahat etmek ve bu
suretle görüşünü genişletebilmek
imkânını veren, muntazam ve sı-

kıntısız bir hayat sürerek, meseleleri uzun zaman rahatça tettebbu etmek, dü-
şünebilmek fırsatını bahşeden servet ve şöhret sahibi zengin bir ailenin çocu-
ğu mu idi?

Hayır, bu büyük adamın hayatı böyle başlamış değildir. Babası, fazla kazan-
cı olmyan bir muallimdi. Behring'in sayısı 12 yi bulan kardeşleri de yetiştiril-

melerini bekliyorlardı. 11 Mart 1854 de doğmuş olan Emil Behring'in omuzlarında bir yığın yük vardı ve bunlar, onun tıp tahsil etmek istemesinin tahakkuk etmesine uzun zaman engel olmuşlardı. Nihayet maksadına nail olabilen Behring,

Mikrop üretme kontrolü

bu hususta dikkat uyanmış ve hareket başlamıştı. Nihayet bütün Avrupa memleketlerindeki ilmî enstitüler bu buluşu tasvip etmişlerdir. Büyük, küçük bütün istatistikler serum tedavisinin muvaffakiyetini tevsik etmeğe başlamışlardır. Evvelâ difteriden ölüm nisbeti 50 % yi aştığı halde, artık yuvarlak hesapla 8 % e kadar düşmüştür, eğer serum erken tatbik edilirse muvaffakiyet derecesi 100% şifaya kadar da yükselebilmektedir. Şıryanı şezenin kesilmesi günden güne azalmaktadır. Bilhassa Otto Heubner, Berlin Charité hastanesinde bu yeni buluşları difteriye müptelâ çocuklar üzerinde tecrübe etmekte isticâl gösteriyordu.

Heubner'in serum tatbik ettiği 299 difterili çocuktan yalnız 16,7 % si ölmüştü, halbuki oraya yakın, fakat henüz serum tatbik edilmeyen Bethanien hastanesinde ise, hastalığın şiddeti aynı olduğu halde, hastaların 43,1 % i ölüyordu. Heubner, elde ettiği bütün neticeleri bir rapor (13 üncü dahili tıp kongresi) halinde izah etmiş ve bu suretle serumun ehemmiyeti ve Behring'in muvaffak eseri hakikî mevkiini kazanmıştı. Allahın

lûtfuna uğramış insanların çok defa derhal, çok defa da bütün hayatları müddetince bir kere olsun, hemcinslerinin, hattâ en zekilerinin bile takdirini

bu muvaffakiyetini uzun zaman asker tabibi sıfatı ile çalışmak mükellefiyetini yüklenerek bitirdiği Kaiser - Wilhelm - Akademisine borçludur. Tıp sahasında ilk düşüncelerini sepsis meselesi teşkil etmiştir. Bu sırada Emil Behring'i Bonn'da ve 1899 dan sonra da Robert Koch higien enstitüsünde görürüz. Fikirlerinin olgunlaştığı ve difteri tedavisi ve serum muafiyeti bahislerindeki çalışmalarının semere verdiği 1890 - 1893 senelerinde difteriden ölenlerin nisbeti 51,7 % i bulurken, bir sene sonra birdenbire 24,5 % e düştüğü görülür. Bunu tetanos serumu hazırlayışı takip eder. 1894 yılında matbuat, «bütün insanıyet sevenlere» hitaben, yoksul hastalar için serum satın almak üzere para toplanmasını teşvik eden bir beyanname neşretti. Yabancı memleketlerde de

Behring müessesesinde serum veren beygirler

»Behringwerke«

I. G. Farbenindustrie - Aktiengesellschaft
LEVERKUSEN

bütün serumlar ve aşıları ve birçok hususi
müstahzarları imâl eder.

NATİF SERUMLAR: azamî 7 % albümin
SAF VE ALBÜMİNİ AZ SERUMLAR: azamî 5 % albümin
SAF VE KONSANTRE SERUMLAR: azamî 12 % albümin

Konsantre serumlar da yabancı albüminden tasfiye edilmiştir. Anticorps muhtevaları zenginleştirilmiştir. En ufak hacimlerinde azamî miktarda antitoksin ihtiva ederler.

AĞIZDAN ALINAN AŞILAR
PROFİLAKSİ İÇİN AŞILAR
TEDAVİ İÇİN AŞILAR
YATREN'Lİ AŞILAR
(spesifik ve nonspesifik tesirli)

Hususi müstahzarlar :

OMNADINE, nonspesifik muafiyet tedavisi için
PARAGEN, intanî mafsâl romatizmalarına karşı
LİPATREN, lipoid - Yatren kombinasyonu
HELİSEN, saman hummasına karşı pollen ekstreleri
BAKTERİOFAGİ müstahzarları

ve

EKSTRE VE AMBOSEPTÖRLER, frengi teşhisi için
SEROLOJİK MİYARLAR
TEST SERUMLARI
VENÜLLER, kan almak için
SERÜLLER, basit ve steril enjeksiyon için

»Behringwerke« müstahzarlarının hepsinin Türkiye'de izni alınmış değildir.

BEHRINGWERKE
MARBURG - LAHN
I. BEHRING TARAFINDAN KURULMUŞTUR

J. Behring

PROLAN

Hipofiz ön fussenun biyolojik surette standardlaştırılmış hormonu ve plasenta müessir prensibini ihtiva eder.

Kullanış yerleri

KADINLARDA : Aybaşı bozuklukları, glandüler sistik hiperplaziden mütevelliit kanamalar, düşük itiyadı ve kısırlık.

ERKEKLERDE : Kryptorchismus.

PRELOBAN

Hipofiz ön fussenun bütün ekstresi.

Hormon tedavisi olarak tenasül vazifesi bozuklukları ve metabolizma anomalileri, neşvünema bozuklukları, tıfliyet, hipofiz esasına bağı kaşeksi, cinsiyet esasına bağı asabiyet ve ruhî bozukluklar ve erken ihtiyarlamaya karşı.

»Bayer«

Leverkusen (Almanya)

kazanamamaları umumî bir kanun gibidir. Ortaya çıkarılan eseri, kanunlara ve artık maziye mal olmuş büyüklere karşı müdafaa mecburiyeti vardır. Behring de bu mücadeleden kendini kurtaramamış ve eski görüşleri kaldırıp atmakla da muhafazakâr fikirlere bir darbe indirmişti. Tabii mukabil darbeler gecikmedi. Edebiyat ve musiki sanat eserleri bir dökme gibidir. Yalnız cahil bir kimse daima onu «islâha» teşebbüse yeltenir ve imkân nisbetinde her sene «islâh» eder. Tabii ilimlerde ise vaziyet başkadır. Antitoksin-toksin nazariyesi haricinde, serum kullanılması içinde allergi tezahürleri, serum hastalığı v. s. araya karıştırıldı. Daima işin menfi tarafını alarak iyiyi görmeyen ve yeni şöhretleri çekemiyen kimseler günlük gazetelerde tali tezahürleri zikretmek yolunu tuttular. Hücuma hedef olan taraf, bunlara karşı koymak mecburiyetinde idi; yapılan hücumların haklı tarafları da yok değildi. Serumun tasfiyesi ve tali tezahürleri izah ve onların önüne geçmek için çalışmak meselesi baş gösteriyordu. 1888 yılında askerlikten ayrılarak, R. Koch enstitüsünde çalışmaya başlayan Behring, 1894 de Halle üniversitesi hijyen ordinaryüs profesörlüğüne getirilmişti. Mücadele devam ediyordu. Onun müdafaa tarzı, kendisine yeni dostlardan ziyade düşmanlar kazandırmakta idi. Yalnız Althoff ve Metschnikoff onun tarafında idiler. Muvaffakiyetinin bir kısmını ise o zaman Prusya maarif idaresinin «kudretli» raportörü Fr. Althoff'un himayesine borçludur. Behring'in Pariste Pastör enstitüsü ile münasebeti de çok kuvvetli bir bağ halinde idi. Muafiyet ilminin kuruluşuna beraber hizmet etmiş olan Metschnikoff'la dostluğu vardı. Metschnikoff, bu Alman arkadaşını açıkça müdafaa ediyordu.

Daha sonraları verem hakkında çalışmalara başladı. 15. ci dahili tıp kongresinde (Berlin 1897) verem mücadelesi hakkındaki tecrübelerini ve programını anlattığı konferansında «herşey antitoksini eldeetmekte ve toksini bulmaktadır» demişti. Sığırlarda verem hakkındaki raporları, Behring ve Koch'un verem sahasındaki bilgilerine muarız bir vaziyet alıyorlardı. Behring 1900 senesinde verem hakkındaki görüşlerini ihtiva eden bir eser neşretti; aldığı neticelerin ve düşüncelerinin kliniklerde tetkikini, sığır vereminden alınan tecrübelerin insanlar üzerine tatbikini istiyordu. O, süt çocuklarında veremin zuhuruna asıl sebebin inek sütü olduğunu kabul ediyordu. Sütün islâhı için pratik teklifler tavsiye ediyordu. Bu sıralarda E. v. Behring'in tecrübî tedavi enstitüsü tesis edildi. Behring'in sonuncu büyük keşfi, difteri aşısının bulunmasıdır ki, bunun faydalı ve hayatı emniyet altına alan değerini bütün dünya ancak sonradan öğrenmiştir. Difteri aşısı her ne kadar bugün umumiyetle tasvip ediliyorsa da, tetanos serumunun kıymetini umumî dünya harbi isbat etmiş bulunmaktadır. Bu eser, şerefine yapılan birçok merasim, asalet ünvanı, nişanlar, ünvanlar ve birçok azalıklar yanında, Emil v. Behring'in «sonuncu zaferi» dir. Emil v. Behring, 31 mart 1917 de ölmüştür. Bir adam bu kadar büyük işleri nasıl başarabildi? diye soracak olanlara M. v. Gruber'in aşağıdaki sözlerle cevap verebiliriz: «Ancak düşüncelerinde fevkalâde bir vuzuha sahip, otokritikte gayet şiddetli, mesaisinde gayet itinalı bulunan, hülâsa ender rastlanır derecede çalışkan ve sebatkâr olan bir insan bu işleri yapabilir».